

Leesplezier vanaf de wieg

Interactief voorlezen aan jonge kinderen

In november is er opnieuw de Vlaamse Voorleesweek, de jaarlijkse campagne van Iedereen Leest. En in januari zijn er weer de Nederlandse Nationale Voorleesdagen. Maar ook tijdens de rest van het jaar is voorlezen natuurlijk zinvol én fijn. Hoe ga je nu het beste aan de slag met baby's en boeken? Lees er alles over in dit KIDDO-Voorleesdossier!

Onderzoek toont aan dat voorlezen aan baby's en peuters tal van positieve effecten heeft. Kinderen aan wie vaak wordt voorgelezen, zijn later beter in taal, hebben een ruimere woordenschat en doen het beter op school. Het is bovendien ook goed voor hun sociaal-emotionele ontwikkeling. Voorlezen heeft ook een positief effect op het leesplezier van kinderen. Wie tijdens het (voor)lezen aangename ervaringen opdoet, ontwikkelt sneller een positieve leesattitude. De kans is groot dat deze kinderen later zelf ook graag en vaak lezen. De effecten werken dus ook op lange termijn door.

Aangename eerste kennismaking

Kortom, het is belangrijk om kinderen al van jongs af te laten kennismaken met boeken. Hoe doe je dat nu? Voor je aan peuters en kleuters een echt verhaal gaat voorlezen, kun je al op heel wat andere manieren met boeken bezig zijn. Samen kijken in boeken, aanwijzen, benoemen, liedjes zingen, versjes zeggen... Ook baby's kun je aan boeken laten wennen. Met

knisperboekjes, badboekjes en kartonboekjes leert een baby kijken, grijpen en voelen.

De leesontwikkeling van kinderen heeft verschillende stadia. Het gaat van kennismaking met boeken via prentenboeken naar echt letters lezen. Maar die fasen verschillen van kind tot kind. Kijk dus naar de mogelijkheden en interesses van het kind en speel daarop in. Ontdekken wat het kind en jij fijn vinden is een kwestie van proberen. Maar misschien helpen deze richtlijnen:

- Een baby van ongeveer drie maanden zal een boek nog niet zelf vastpakken. De baby kijkt vooral naar contrasten tussen zwart en wit. Vertel wat je ziet in het boek en praat met een rustige stem.
- Een baby van ongeveer zes maanden verkent een boek met meerdere zintuigen, vooral met de mond. Je kunt de baby zelf met het boekje laten spelen, zonder dit te veel te sturen. Maak oogcontact met het kind. Ook al begrijpt het

kind nog niet alles wat het ziet, toch kun je al vertellen wat er te zien is. Wanneer je een liedje bij het verhaal zingt, is het extra fijn. Stoffen boekjes en knisperboekjes zijn voor deze leeftijd erg geschikt.

- Baby's van ongeveer tien maanden begrijpen nog niet wat de inhoud van een boek is, maar zullen wel beelden herkennen en rijmzinnnetjes horen. Laat de baby zelf met het boekje spelen en kijk hoe het kind reageert. Je kunt vertellen wat de baby doet en benoemen wat de baby ziet.
- Op latere leeftijd zullen kinderen steeds meer zelf ontdekken. Ze willen zelf flapjes omslaan en boekjes opendoen. Blijf steeds benoemen wat je ziet en let goed op waar het kind precies naar kijkt. Daar speel je op in. Laat het kind zelf het tempo bepalen. Het is helemaal niet erg dat een baby of peuter snel afgeleid is. Je zult zien dat ze na een poos terugrijpen naar het boek.
- Peuters richten zich gaandeweg steeds meer op de inhoud. Hoe ouder kinderen worden, hoe meer ze de link zullen leggen tussen plaatjes en echte dingen. Dan begint het vertellen echt.

Onthoud vooral dat voorlezen bij baby's en peuters meer is dan lezen alleen. Jonge kinderen houden ervan om een bekende stem te horen, ze genieten van de volle aandacht en van het rustige contact met jou. Samen met een boekje bezig zijn en jouw stem horen kan voor een kind ontzettend rustgevend zijn. Het geeft hun een goed en veilig gevoel.

Een fijn voorleesklimaat

Het staat vast dat ook jonge kinderen helemaal in de ban van boeken kunnen zijn. Hoe creëer je dan een fijn voorleesklimaat, waarin boeken en verhalen centraal staan?

- Maak tijd vrij. Net als eten, slapen en spelen verdient een rustig boekenmoment een plek in de dagelijkse structuur. Neem voorlezen op in je dagplanning, dan komt het zeker aan bod. Doe het daarnaast zo vaak je kunt. Elk moment van de dag is geschikt om met boeken te spelen, samen te kijken, iets te vertellen, een versje te zeggen of een liedje te zingen.
- Maak van boeken iets gebruikelijks, iets alledaags. Om te beginnen betekent dit dat er überhaupt (veel) boeken aanwezig zijn. Zorg voor een brede collectie: stoffenboekjes, kartonnen exemplaren, prentenboeken (zie ook het artikel op pagina 15 en verder in dit KIDDO-Voorleesdossier). Je wil immers verschillende leeftijden aanspreken en ook de diversiteit van je gezinnen weerspiegelen. Heb je geen budget om een eigen collectie aan te leggen of weet je niet welke boeken je moet kopen? Je kunt ook contact opnemen met de lokale bibliotheek, waar je een breed assortiment baby- en kinderboeken vindt. Op www.voorleesweek.be vind je ook een heleboel recente boekentips.
- Geef de boeken een mooie plek. Zorg voor een rustige voorleeshoek. Als je verschillende leefgroepen hebt, zorg

dan in elke groep voor een rustig plekje. Let erop dat kinderen zelf bij de (meeste) boeken kunnen. Op die manier zullen ze (voor)lezen als iets vanzelfsprekends gaan beschouwen. Wees niet bang, de meeste baby- en peuterboeken kunnen tegen een stootje. Ze zijn van plastic, stof of stevig karton.

- Inspireer de ouders. Als je vaak voorleest, zullen ouders dit thuis ook doen. Hang bijvoorbeeld foto's op van fijne voorleesmomenten. Ook de zichtbare aanwezigheid van boeken kan voor ouders inspirerend werken. Beter nog: laat de ouders jullie op voorlezen betrappen bij het brengen en halen, dan ervaren ze zelf hoe hun kind van boeken geniet.
- Betrek de ouders. Je kunt ouders uitnodigen op jouw voorleesmomenten of hen zelf laten voorlezen. Creëer een boekenhoek waar ouders mogen blijven hangen met hun kind. Laat ouders zelf een boek meebrengen, dat kan een verhaal in hun eigen thuistaal zijn. En waarom vraag je een muzikale ouder niet eens om muziek te spelen bij een mooi verhaal? Lees ook hierover op de volgende pagina's in dit KIDDO-Voorleesdossier.
- Maak van voorlezen een vaste gewoonte: neem het op in een voorleesbeleid en veranker het in de werking. Zo wordt elke week Voorleesweek! ◀

Voorleesweek & Nationale Voorleesdagen

In Vlaanderen en Brussel wordt van 19 tot 27 november de Voorleesweek gevierd. In scholen, kinderopvang, gezinnen, bibliotheken en boekhandels staat voorlezen een week lang extra in de kijker. Lees je zelf ook voor? Meld je dan aan op www.voorleesweek.be en krijg bij de start van de Voorleesweek een verrassend voorleesfragment van een bekende voorlezer cadeau! Op de site vind je ook alle nuttige info, promotiemateriaal en heel wat boekentips.

In Nederland zijn de Nationale Voorleesdagen van 25 januari tot 4 februari, met als aftrap het Nationaal Voorleesontbijt op 25 januari. Kijk op www.nationalevoorleesdagen.nl en houd de lokale boekhandel en bibliotheken in de gaten voor allerlei leuke initiatieven.

Meer lezen? Meer weten?

Op allerlei websites vind je voorleestips, boekenzoekers, leesactiviteiten. Dit zijn kwaliteitsvolle websites: www.iedereenleest.be, www.boekbabys.be, www.boekenzoeker.org en www.boekstart.nl

Op www.interactiefvoorlezen.nl kun je het 'Handboek Interactief voorlezen' van Elly van der Linden bestellen. Iedereen Leest werkt met Elly samen aan cursussen rond interactief voorlezen (0 tot 2,5 jaar) en cursussen voor voorleescoördinatoren. Hou iedereenleest.be in de gaten voor meer info.

Ogen dicht... Kiekeboe!

Genieten van boeken in de kinderopvang

Voorlezen aan baby's? Het lijkt niet vanzelfsprekend, maar het werkt. Hoe jonger je begint, hoe groter de winst. Pedagogisch medewerkster Inge van Santen volgde de cursus interactief voorlezen van BoekStart en was stomverbaasd. 'Fantastisch, zoals baby's op boeken reageren!'

Zomaar een dinsdagochtend op Kinderdagverblijf Liefjes Tante Suus in Zoetermeer. In de baby-groep scharrelen acht kinderen tussen nul en twee rond. Om tien uur, na de yoghurt, is het voorleestijd. Eerst kruipt Inge met Joshua, met zijn acht maanden de jongste, op de bank met een kartonboekje. Joshua spert zijn ogen wijd open en staart geïnteresseerd naar de pagina's. Hij heeft veel belangstelling voor de draaischijf, die onderaan de pagina zit, en strekt zijn handjes ernaar uit. Ook andere kinderen worden nieuwsgierig en komen kijken. Plotseling geeft iemand een ruk aan het boek. Inge lacht. 'Hé meiden, rustig aan. Dit boek is voor Joshua! Jullie zijn straks aan de beurt!'

Even later worden de oudere kinderen aan tafel gezet. Inge leest voor uit *Kiekeboe!* van Giuliano Ferri, een van haar favorieten. De dieren in het boek verstoppen zich achter hun poten of vleugels, en elk kind mag een keer raden: wie zou het zijn? Allemaal ogen dicht, handen voor het gezicht en... Kiekeboe! Lizzy opent de flapjes en kraait: beer! De herhaling werkt. De vos, het varken, de hond, de poes, de egel en de uil komen voorbij. Steeds klinkt er een lachsalvo. De mooiste pagina komt aan het slot: een spiegel waarin iedereen even naar zichzelf kan kijken.

Contact maken met elkaar
Bij Liefjes Tante Suus is voorlezen een vast

onderdeel. 'Elke dag gaan we ervoor zitten', vertelt Inge. 'Het is een rustmoment, even afleiding van het spelen. Een moment om contact met elkaar te maken. Je merkt dat de kinderen dat fijn vinden. Vaak komen ze zelf al met een boekje naar me toe. Tijdens het voorlezen krijgen kinderen taal aangeboden, dat is belangrijk voor hun ontwikkeling. Als ze klein zijn, begrijpen ze nog lang niet alles, maar ze leren er wel van. Ongemerkt pikken ze van alles op.'

Inge is zelf een echte lezer. Haar enthousiasme voor lezen en voorlezen heeft ze altijd gedeeld, thuis en op het werk. Vorig jaar volgde ze samen met haar leidinggevende Suzanne Keijzer de opleiding tot voorleesco-

ordinator via BoekStart in de kinderopvang (zie kader). 'Deze cursus die gegeven werd door de bibliotheek heeft mij de ogen geopend voor het lezen met heel jonge kinderen. De eerste maanden kunnen baby's nog weinig kleuren zien en alleen duidelijke vormen. Als je daar gebruik van maakt, bijvoorbeeld in een boek met hoge contrasten en felle steunkleuren, dan werkt dat echt. We hebben het uitgeprobeerd en we waren verbluft. Baby's staren gebiologeerd naar de pagina's! Ik dacht: nu werk ik al zo lang in de kinderopvang, maar dit is voor mij toch een nieuw inzicht!'

Sneeuwbaaleffect

Kinderen aan wie vanaf drie maanden regelmatig wordt voorgelezen, ontwikkelen een grotere woordenschat. Ook hun taalontwikkeling verloopt vlotter. Al na vijftien maanden zijn de effecten meetbaar. Bovendien is er een sneeuwbaaleffect. Babyboekjes zijn vaak aanleiding om liedjes te zingen, verhaaltjes te vertellen en plaatjes te benoemen. Daardoor raken kinderen al vroeg vertrouwd met complexe taal en neemt hun interesse in boeken en verhalen toe. Daar blijven ze van profiteren. Wie veel wordt voorgelezen, leert gemakkelijker zelf lezen. Bovendien stimuleert voorlezen de fantasie en helpt het kinderen om zich te verplaatsen in een ander en om emoties te begrijpen. Voor optimaal succes, zijn ritme en regelmaat belangrijk. Daarom zijn er bij Liefjes Tante Suus vaste voorleesmomenten, ook voor de baby's. 'We beginnen in het wipstoeltje, vlak na het fruit eten. Dan bieden we een bad- of knisperboekje aan. Bij baby's zijn de momenten kort. Sommige zijn maar even geïnteresseerd, andere kijken iets langer. Als je het iedere dag doet, zie je dat de concentratie groeit.'

Een eigen voorleesplek

Een voorleesritueel en een vaste leesplek versterken het effect. Daarom zijn de leesplekken recent opgefrist. De babygroep kreeg een boekenplank met een mooie collectie voorleesboeken. Ook kwam er een rekje op kindelhoogte, waar kinderen zelf boeken uit kunnen pakken. De leeshoek op de peutergroep werd opnieuw

aangekleed met gezellige kussens, een voorleesstoel, bankjes en posters aan de muur. Inge: 'We zijn trots op deze leesplek, en houden hem opgeruimd en mooi. Deze hoek is helemaal bedoeld voor lezen, zodat het een rustpunt blijft. Er mag geen speelgoed mee naartoe genomen worden.' Ook een vondst: de ronde paarse matjes voor de peuters. 'Als er wordt voorgelezen, krijgt iedereen een eigen matje om op te zitten. Dan hebben ze een afgebakend plekje. Onrustige kinderen hebben dan minder neiging tot wiebelen of wegllopen.' Ook de collectie is onder handen genomen. Oude versleten boeken eruit, nieuwe aangeschaft. In het kader van BoekStart in de kinderopvang kreeg de locatie een startpakket met boeken die aangevuld werden met leenboeken uit de bibliotheek. 'We hebben goed gekeken naar de ontwikkelingsstadia van kinderen, zodat we voor elke leeftijd geschikte boeken hebben. Voor de allerkleinsten zijn er knisper- en kartonboekjes. Op de babygroep staan boeken waarmee je interactief kunt voorlezen, en bewegingen kunt maken bij de tekst. De onderwerpen blijven dicht bij huis. Pas op de peutergroep wordt hun wereld groter. Is een kind helemaal weg van dinosaurïërs, dan zorgen we dat daar ook een boekje over is. We reserveren nu een deel van ons budget voor de aanschaf van nieuwe boeken, dat staat bijvoorbeeld los van het budget voor speelgoed. Zo weten we goed wat we kunnen uitgeven en is het mogelijk om een goede collectie aan te bieden.'

De Kamishibai

Een van succesnummers is de Kamishibai, het vertelkastje. Inge laat zien hoe het kastje wordt gebruikt en steekt er platen in van Kaatje op de fiets. Rose, Brandon, Declan, Lizzy en Jara gaan er snel bij zitten. Inge leest voor met veel mimiek en gebaren en laat iedereen meedoen. Als Kaatje haar helm opzet, gaan alle handen omhoog naar het hoofd. Na een paar tekeningen gaat het mis.

Leestips van Inge van Santen:

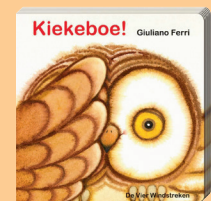

Hallo baby!

Roger Priddy, Veltman (vanaf 6 maanden)
Een hoog contrastboek over een baby en zijn leefomgeving met een interactieve speelbalk, voor verbetering van de oog-handcoördinatie.

Kiekeboe!

Giuliano Ferri, De Vier Windstreken (vanaf een jaar)
Welke dieren

hebben zich verstoppt? Sla de flapjes om, en je ziet je het! Een leuk extra-tje: op de laatste pagina zie je een spiegeltje. BoekStart Babyboekje 2016

Kaatje op de fiets

Liesbeth Slegers, Clavis (vanaf een jaar)
Kaatje heeft een fiets. Vandaag

gaat ze met papa naar oma. Ze mag op de stoep fietsen en papa helpt. Een verhaal over leren fietsen in het verkeer met kleurrijke tekeningen.

Kaatje heeft een konijntje in haar fietsmand, en dat wil Jara ook wel. Ze pakt de pop af van haar buurvrouw. Even ontstaat er strijd. Inge lost het op met een speelgoedkonijntje uit de kast. Al snel kan iedereen weer vrolijk meefietsen en bellen.

Ook ouders lezen mee

Collega Eva Crone heeft bewondering voor Inge's enthousiasme voor boeken: 'Ze is heel gedreven en brengt dat over. We lezen nu nog intensiever voor.' Ook ouders profiteren van het voorleesbeleid. Op een kastje bij de deur staan altijd boeken uitgestald, die passen bij het thema van het moment. Zo kunnen ouders zelf meekijken en bladeren in de boeken die hun kinderen krijgen voorgelezen. Nu staan er boeken over feest, vanwege ons naderende decemberfeest. Als het straks De Nationale Voorleesdagen zijn, passen we het aanbod daarop aan.' Die ouderbetrokkenheid is belangrijk. Immers: het zou het beste zijn als ouders thuis het stokje overnemen en doorgaan met voorlezen. 'We hebben een ouderavond georganiseerd en daarvoor een deskundige van de bibliotheek uitgenodigd. Zij gaf een presentatie over interactief voorlezen. Het was erg geslaagd, zo leuk dat er ook vaders naartoe kwamen. Sommigen zeiden: ik lees eigenlijk nooit voor. Dat is heel belangrijk, dat je juist ook ouders informeert over iets wat zij niet kennen of doen en hen enthousiast maakt. Ik wil iedereen laten zien hoe leuk voorlezen kan zijn!' ◀

'De baby's staarden gebiologeerd naar de pagina's! Dat was voor mij echt een nieuw inzicht'

BoekStart in Nederland

BoekStart is een leesbevorderingsprogramma waarin bibliotheek, gemeente en consultatiebureau samenwerken om kinderen vanaf jonge leeftijd aan het lezen te krijgen. De landelijke organisatie is in handen van Stichting Lezen en de Koninklijke Bibliotheek. Baby's van drie maanden krijgen het BoekStartkoffertje met twee boekjes en een gratis jeugdlidmaatschap voor de bibliotheek aangeboden. Hun ouders worden uitgenodigd voor een kennismakingsbezoek aan de plaatselijke bibliotheek.

Om de leesbevordering ook in de kinderopvang te borgen is het programma BoekStart in de kinderopvang ontwikkeld. Bibliotheken begeleiden kinderopvanglocaties bij het opbouwen van een collectie, het vergroten van de deskundigheid, het vormgeven van een aantrekkelijke leesplek, het betrekken van ouders bij voorlezen en het opstellen van een voorleesplan. Op kinderdagverblijven en peuterspeelzalen die meedoen aan **Boekstart** wordt minimaal één medewerker opgeleid tot voorleescoördinator, die ervoor zorgt dat voorlezen een vaste plek krijgt in het dagprogramma en in het pedagogisch beleid. Ook gastouders kunnen zich hiervoor aanmelden. Ruim 1200 kinderopvanglocaties doen mee met het programma. Informeer bij de eigen bibliotheek naar de mogelijkheden.

Op Boekstart.nl (voor ouders) en Boekstartpro.nl (voor professionals) is veel informatie te vinden over voorlezen aan baby's, peuters en kleuters. Op deze websites staan voorleestips en boekentips per leeftijdscategorie.

Boekstart in Vlaanderen

In Vlaanderen brengt het programma **Boekstart** (voorheen Boekbaby's) tijdens de voorschoolse periode boeken en informatie over (voor)lezen binnen gezinnen en stimuleert het ouders regelmatig voor te lezen en met hun kinderen de bibliotheek te bezoeken en lid te worden. **Boekstart** loopt in 119 gemeenten.

In die gemeenten krijgen ouders met een baby van 6 maanden oud op het consultatiebureau van Kind en Gezin een knisperboekje en een brochure met informatie over voorlezen en over de lokale bibliotheek. Wanneer deze kinderen 15 maanden oud zijn, krijgen ze van het consultatiebureau een uitnodiging om een tas met twee boeken en informatie op te halen in de bibliotheek. Dit is het uitgelezen moment voor bibliotheken om ouders en hun kinderen te verwelkomen, rond te leiden, lid te maken en uit te nodigen voor activiteiten.

Elk kind heeft recht op een vroege start met boeken. **Boekstart** wil gezinnen waar boeken niet vanzelfsprekend zijn extra ondersteunen door lokale netwerken van welzijnsorganisaties zoals Inloopteams, Huizen van het Kind en opvoedingswinkels te betrekken. Kijk op www.boekstart.be voor alle informatie.

Van badboekje tot graphic novel...

Hoe stel je een goede boekcollectie samen?

Dat voorlezen en zelf lezen belangrijk zijn voor de ontwikkeling van kinderen behoeft geen betoog meer. Leuk en aardig natuurlijk, maar hoe pak je het stimuleren van voorlezen nou aan, in je eigen groep of thuis, als gastouder of onthaalouder? Met deze tips begin je bij de basis: het samenstellen van een hele fijne boekencollectie met voldoende uitdaging voor ieder kind!

Zin in wat feiten en cijfers?

- Door 15 minuten per dag vrij te lezen, leert een kind 1000 nieuwe woorden per jaar.
- De taal in boeken is veel rijker dan de taal van alledaagse gesprekken. Deze boekentaal verrijkt de woordenschat van kinderen.
- Als er minimaal een kwartier per dag vrij gelezen wordt op de opvang, op school en/of thuis, leest een kind in een jaar tijd

bijna 1,2 miljoen woorden (Kunst van Lezen 2011).

- Kinderen die plezier hebben in lezen, lezen meer en behalen daardoor betere schoolresultaten. Vrij lezen (of voorlezen) heeft een bewezen positief effect op woordenschat, spelling, grammatica, begrijpend lezen en schrijven (Mol 2010).

Waar begin je?

De start van een goed voorleesklimaat begint natuurlijk bij een mooie, gevarieerde

boekencollectie. Het bezit van een afgewogen en kwalitatieve boekencollectie is voor een kinderopvanglocatie of gastouder daarom erg belangrijk. Bij iedere ontwikkelingsfase die een kind doormaakt passen verschillende soorten boeken. Door het aanbod hierop af te stemmen kun je een doorgaande leeslijn naar de basisschool en de buitenschoolse opvang realiseren.

De ideale boekencollectie voor (hele) jonge kinderen bestaat uit de volgende (soorten) boeken: ▶

BBB-boekjes (bed, bad, buggy)

Dit zijn boekjes (bijvoorbeeld kraakboekjes, stoffen boekjes of foamboekjes) die baby's van ongeveer 6 maanden al kunnen laten wennen aan het concept 'boek'.

Praatje-Plaatjeboekjes

Dit zijn boekjes met op iedere pagina een voor het kind bekend voorwerp met eventueel eronder de naam van het voorwerp (bijvoorbeeld bal). Dit kunnen geïllustreerde afbeeldingen zijn, maar ook foto's. Dit soort boeken kun je ook goed inzetten om kinderen met een buitenlandse achtergrond basiswoorden te leren.

Mini-verhaaltjes

Dit zijn (meestal) kartonnen boekjes waarin een bekend voorwerp onderwerp wordt van een oorzaak-gevolgsituatie (bijvoorbeeld op de rechterpagina een hemd en op de linkerpagina een kindje met het hemd aan).

Aanwijs- en benoemboeken

Dit zijn boeken met verschillende soorten (herkenbare) voorwerpen die kinderen spelenderwijs leren hun woordenschat uit te

breiden. Vaak staan de woorden die op de tekening staan in de tekst, soms in een andere kleur zodat ze makkelijk herkenbaar zijn.

Zoekboeken

Dit zijn prentenboeken (veelal zonder tekst) waarin kinderen diverse terugkerende voorwerpen of figuren kunnen zoeken. Deze boeken stimuleren de woordenschat en het nauwkeurig kijken. Bekende voorbeelden hiervan zijn: *Waar is de taart?* *De gele ballon* en voor oudere kinderen: *Waar is Wally?* Denk ook eens aan *Sinterklaas* of *Nederland*, twee prachtige zoekboeken van Charlotte Dematons.

Prentenboeken

Prentenboeken met kleurige platen, kleine grapjes en rijke boekentaal (bijvoorbeeld rijm of alliteratie) verrijken het contact tussen de pedagogisch medewerkers en de kinderen, voeren kinderen mee in bekende en onbekende werelden en laten hen kennismaken met bijvoorbeeld gedragingen van dieren. Hiermee wordt de sociale interactie, onderlinge band en woordenschat gestimuleerd. Er zijn te veel prentenboeken om op te noemen. Het is een goed idee om te kijken welke thema's door het jaar heen centraal staan en daar boeken bij te zoeken. Zo heeft uitgeverij Clavis een prachtige serie 'beroepenboeken' van Liesbet Slegers. En natuurlijk vormen de seizoenen altijd een dankbare kapstok.

Echte voorleesboeken voor peuters en kleuters

Soms is het fijn om een (kort) verhaaltje voor

te lezen over bijvoorbeeld twee kinderen die een avontuur beleven. Kinderen vinden het fijn als gebeurtenissen herkenbaar zijn. Ook hierbij is een goede interactie tussen de voorlezer en het kind belangrijk. Denk eens aan de verhalen van Jip en Janneke, de eigenwijze vrolijke kleuters Julia en Ot (Erik van Os en Elle van Lieshout) of de herkenbare en heel grappige Lotte & Roos (Marieke Smithuis).

Eventueel kun je de collectie uitbreiden met liedjesboeken, versjesboeken en/of een verteltheater met Kamishibai-platen. Prachtige gedichtenboeken zijn er van Hans en Monique Hagen of Erik van Os en Elle van Lieshout.

En wat lezen de oudere kinderen?

Ook voor oudere kinderen geldt dat een goede en gevarieerde boekencollectie een mooi startpunt is. Voorlezen kan bij een gezamenlijk theedrink-moment. De kinderen kunnen even ontspannen bij korte verhalen of sprookjes. Wat lezen zij dan graag?

Fijne leesboeken

Kinderen die al zelf kunnen lezen, kunnen kiezen uit lekkere leesboeken bijvoorbeeld *De bende van Lijp Kot* of *De zee kwam door de brievenbus* als ze van historische boeken houden. Denk ook aan avonturenverhalen, griezelboeken of echte jongens- of meisjesseries, zoals Koen Kampioen, Gouden Paarden of Mees Kees.

WIN!!!

Zin gekregen om voor te lezen?

Win dit fijne voorleesboek: *Een dik jaar Julia en Ot!* Mail naar info@leesvink.nl onder vermelding van 'winactie KIDDO' en vertel waarom jij dit boek graag in je bezit krijgt. Als je meedoet met deze actie wordt je e-mailadres toegevoegd aan het nieuwsbrief-bestand van Leesvink.

8 praktische voorleestips

- Zoek een vast moment uit om voor te lezen, bijvoorbeeld na het fruit eten.
- Maak het gezellig, bijvoorbeeld in de kring, of op de grond met lekkere kussens.
- Kies een boek dat je zelf ook leuk vindt, dat leest een stuk fijner voor!
- Lees het verhaal van tevoren door, zo kun je de illustraties goed aan de kinderen laten zien en zit je zelf minder vast aan de tekst.
- Stemmetjes voor verschillende figuren kun je wel inzetten, maar overdrijf het niet. Het is geen toneelstuk!
- Durf! Voorlezen is niet eng, maar juist heel fijn. De aandacht die je de kinderen geeft en die je van hen ontvangt is onbetaalbaar.
- Sommige kinderen willen heel vaak hetzelfde boek horen. Geen probleem, herhaling is goed!
- Met iets grotere kinderen kun je het boek ook nog nabespreken. Hierbij geldt één gouden regel: een antwoord is nooit fout! Het gaat om de perceptie van het kind. En om het gezellige moment dat je met elkaar hebt.

Graphic novels

Dat zijn die mateloos populaire boeken uit de serie *Dagboek van een muts* of *Leven van een loser*. Het zijn boeken waarin verschillende lettertypes en stripjes afgewisseld worden. Kinderen lezen ook heel graag de boeken over Tom Groot of de serie *De boomhut*.

Informatieve boeken

Sommige kinderen houden erg van informatieve boeken. En niet alleen als ze een werkstuk moeten maken! Mooie voorbeelden van informatieve boeken zijn: *Het raadsel van alles wat leeft*, *T.rex* over dinosauriërs of over dieren, zoals: *Wij de cobra, zij de adder*

of *Waarom zijn er zo veel blote mensen in de kunst?*

Leesplezier voorop!

Ook kunnen kinderen tijdschriften of strips lezen. Het is een misvatting dat kinderen alleen maar 'goede' (lees: literaire) kinderboeken mogen lezen. Leesplezier staat echt voorop en is het allerbelangrijkst. Kinderen moeten hun smaak en voorkeuren nog ontwikkelen en kunnen dat alleen als ze in aanraking komen met zo veel mogelijk soorten boeken. Een dankbare taak voor alle kinderopvangprofessionals!

Als je nog meer tips voor boeken wil, kun je ook op de sites van uitgeverijen kijken. Daar

staan de boeken vaak per leeftijdscategorie vermeld. Denk aan Lemniscaat, Gottmer, Leopold, De Eenhoorn, Kluitman, Querido, De Vier Windstreken, Ploegsma, Clavis, Lannoo, Abimo, Christoffor of Unieboek/Spectrum. ◀

KIDDO-Leespluim van de maand!

Wil je op de hoogte blijven van goede nieuwe boeken voor kinderen van 0 tot 6 jaar? Houd dan ook de KIDDO-Leespluim in de gaten! Deze pluim wordt maandelijks toegekend aan een kwalitatief en veelzijdig bruikbaar boek voor jonge kinderen. Meld je aan voor de nieuwsbrief over de winnaar of kijk op www.leespluim.nl, waar je bij veel boeken ook aanvullende activiteiten vindt. Je kunt ook een abonnement afsluiten waarmee je de winnende boeken automatisch thuis ontvangt.

Over de auteur

Merel de Vink helpt via haar boekhandel Leesvink scholen bij het opzetten en onderhouden van een goede, uitdagende en inspirerende schoolbibliotheek. Daarnaast adviseert Merel kinderdagverblijven en buitenschoolse opvang over hun boekencollectie. Ook geeft Merel workshops, lezingen en ouderavonden over boeken aan leerkrachten, (pabo)studenten, pedagogisch medewerkers en ouders. Kijk voor meer info op www.leesvink.nl